Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **NAUKI PRZEDKLINICZNE**					Kod modułu: A.7	
	Nazwa przedmiotu: **FARMAKOLOGIA I**					Kod przedmiotu: A.7.1	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT NAUK O ZDROWIU**						
	Nazwa kierunku: **PIELĘGNIARSTWO**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**			Poziom kształcenia: **STUDIA I STOPNIA**	
	Rok / semestr: **I / II**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**			Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**	
	Forma zajęć	Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia symulacyjne	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa
	Wymiar zajęć (godz.)	**20**		**20**			**-**

Koordynator przedmiotu / modułu	**LEK LIBURA BOGUMIŁ**
Prowadzący zajęcia	**LEK LIBURA BOGUMIŁ, MGR ZĄBEK KRYSTYNA**
Cel kształcenia	Celem nauczania jest przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej farmakologii ogólnej, mechanizmów działania leków, działania farmakologicznego leków, działań niepożądanych i interakcji leków należących do różnych grup terapeutycznych oraz zasad wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.
Wymagania wstępne	Wiedza w zakresie biologii, chemii i fizyki na poziomie szkoły średniej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
WYKŁADY		
W zakresie wiedzy student:		
W_01.	Definiuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne	A.W22.
W_02.	Zna podstawowe zasady farmakoterapii i grupy leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych, substancje czynne zawarte w tych lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania.	A.W.23; A.W.24.
W_03.	Zna wpływ procesów chorobowych powiązanych z funkcjonowaniem układu nerwowego oraz układu krążenia na metabolizm i eliminację leków, a także ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji. Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych. Zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków	A.W.25; A.W.26.
W_04.	Zna zasady wystawiania recept na leki chorób układu krążenia (wybrane leki układu autonomicznego: leki pobudzające i hamujące czynność układu współczulnego i przywspółczulnego) i nerwowego (leki działające na zakończenia czuciowe; środki wpływające na przekaźnictwo nerwowo-mięśniowe i mięśnie szkieletowe) w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz zasady leczenia krwią oraz środkami krwiozastępczymi.	A.W.27.; A.W.28.
W_05	Zna właściwie prowadzenie dokumentacji medycznej - zapisy w historii choroby – ordynacja leków i środków żywienia w ramach kontynuacji leczenia oraz leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.	A.W26.; A.W28.
ĆWICZENIA		
W zakresie umiejętności student:		

U_01.	Potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych	A.U.12;
U_02.	Umie posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.	A.U.13;
U_03.	Umie wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz potrafi przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.	A.U.14;
U_04.	Umie obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego	A.U.15.
W zakresie kompetencji społecznych student:		
K_01.	Student zna prawa pacjenta, szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece.	K.1; K.2;
K_02	Student akceptuje standardy etyczne i prawne w odniesieniu do farmakoterapii	K.3; K.4;
K_03	Student rozumie zasady rzetelnego i samodzielnego wykonywania zawodu zgodnego z zasadami etyki	K.3; K.4;

TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

1. Wprowadzenie do farmakologii (pochodzenie i nazewnictwo leków, farmakodynamika i farmakokinetyka, losy leku w ustroju, lek innowacyjny vs. lek generyczny).
2. Strategie leczenia przeciwbólowego i przeciwzapalnego (nieopioidowe i opioidowe leki przeciwbólowe, leki przeciwzapalne i przeciwreumatyczne, kortykosteroidy).
3. Wstęp do strategii leczenia wybranych chorób powiązanych z funkcjonowaniem układu nerwowego (leki działające na zakończenia czuciowe; środki wpływające na przekaźnictwo nerwowo-mięśniowe i mięśnie szkieletowe)
4. Wstęp do strategii leczenia wybranych chorób układu krążenia (wybrane leki układu autonomicznego: leki pobudzające i hamujące czynność układu współczulnego i przywspółczulnego).
5. Charakterystyka i zastosowanie środków spożywczych, które może kontynuować pielęgniarka i położna -Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym hydrolizaty białek mleka
6. Zastosowanie środków spożywczych, które może kontynuować pielęgniarka i położna, w konkretnej sytuacji biopsychospołecznej pacjenta
7. Źródła informacji nt. aktualnych list refundowanych środków spożywczych.

Ćwiczenia

1. Wykaz leków, które pielęgniarka/pielęgniarz jest uprawniona podawać samodzielnie bez zlecenia lekarskiego
2. Recepta, elementy recepty w ramach kontynuacji leczenia
3. Zasady wystawiania recept w ramach kontynuacji leczenia w tym właściwe prowadzenie dokumentacji medycznej – zapisy w historii choroby, upoważnienia do odbioru leków, potwierdzenia odbioru recept.
4. Obliczanie dawek leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego.
5. Przygotowanie zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza
6. Posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych

Praca własna studenta

1. Charakterystyka wybranej substancji leczniczej.

Literatura podstawowa	1. Kilańska D., Gaworska-Krzemińska A., Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek 2. Czekirda M. Obliczanie dawek leków, PZWL
Literatura uzupełniająca	1. Farmakologia z elementami toksykologii. Tom 1 / Ernst Mutschler, Gerd Geisslinger, Sabine Menzel, Peter Ruth, Achim Schmidtko ; redaktorzy pierwszego wydania polskiego Dariusz Pawlak, Beata Sienkiewicz-Oleszkiewicz ; [autorzy tłumaczenia: Bartosz Grotthus - dr. n. med., Bogumiła Hanas, Barbara Malinowska - prof. dr hab., Beata Nowak - dr hab., Wojciech Słupski - dr n. farm., Katarzyna Sosnowska, Joanna Topczewska - dr n. med.]. - Wydanie pierwsze polskie. - Wrocław : MedPharm Polska, copyright 2020.

	2. Farmakologia z elementami toksykologii. Tom 2 / Ernst Mutschler, Gerd Geisslinger, Sabine Menzel, Peter Ruth, Achim Schmidtko ; redaktorzy pierwszego wydania polskiego Dariusz Pawlak, Beata Sienkiewicz-Oleszkiewicz ; [autorzy tłumaczenia: Bartosz Grotthus - dr n. med., Bogumiła Hanas, Barbara Malinowska - prof. dr hab., Beata Nowak - dr hab., Wojciech Słupski - dr n. farm., Katarzyna Sosnowska, Joanna Topczewska - dr n. med.]. - Wydanie pierwsze polskie. - Wrocław : MedPharm Polska, copyright 2020.
Metody kształcenia	**Wykłady**: Wykład informacyjny i problemowy, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny.
	Ćwiczenia: Zadanie praktyczne, studium przypadku
	Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia: Praca z literaturą, przygotowanie prezentacji multimedialnej lub tematycznej w pliku Word zgodnie z wytycznymi.

Metody weryfikacji efektów uczenia się									Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Wykłady, ćwiczenia, praca własna studenta									
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	
		X			X				W_01
		X			X				W_02
		X							W_03
		X						x	W_04
		X							W_05
		X			X				U_01
		X					X		U_02
		X					X		U_03
		X					X		U_04
								X	K_01
								X	K_02
					X			X	K_03

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Formy i warunki zaliczenia	A. Sposób zaliczenia **zaliczenie z oceną** B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów **Zaliczenie wykładu:** Kolokwium pisemne **Zaliczenie ćwiczeń:** średnia ocena z kolokwiów
Praca własna studenta	Przygotowanie prezentacji multimedialnej lub w pliku Word na temat wybranej grupy leków, przygotowanie się do ćwiczeń, przygotowanie się do zaliczenia
KRYTERIA OCENY PRACY REALIZOWANEJ W RAMACH PRACY WŁASNEJ STUDENTA POD KIERUNKIEM NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO LUB INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA:	

Lp.	kryterium	Liczba punktów
1	Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu	0 – 5
2	Zgodność formułowanych treści z aktualnym stanem wiedzy pielęgniarskiej i innej.	0 - 5
3	Poprawność terminologiczna i językowa	0 - 4
4	Logiczny układ treści.	0 - 2
5	Dobór literatury.	0 - 2
łącznie		0 - 18

OCENA WG ZDOBYTEJ PUNKTACJI:
10 – 18 pkt– zaliczone
poniżej 10 pkt – niezaliczone

KRYTERIA OCENIANIA

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **60%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin	ECTS
	Ogółem	
Udział w wykładach	20	1
Praca własna studenta	5	
Udział w seminariach		1
Udział w ćwiczeniach	20	
Udział w ćwiczeniach symulacyjnych		
Udział w zajęciach praktycznych		
Udział w praktyce zawodowej		
Praca własna studenta	5	

ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	**50**	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2	
Liczba punktów ECTS za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1,6	